

- ¹ centis libellum, sed de dispositione legis protestatio¹ nihil operatur, vt not. in l. alimenta, C. de neg. gest. & in c. cū M. de const. vide Spec. in titu. de libel. concep. §. nunc ostendamus, in fin. vbi dicit, q̄ illa clausula potest operari, quando plus petitur, vt possit fieri detractio absque condemnatione expensarum, quod mihi non placet, si non haberet istam causam petendi, per notata in c. finem litibus, de do.
- ²⁹ & contu. hæc procedunt in negotio principali. In cā vero appellationis refert hic Vincen. quosdam dicere, q̄ addi & detrahi pōt quātitatē in libello cōprehensē, ar. in l. fi. C. de temp. ap. Ipse vero Vincē. tenet nihil extraneū posse peti, cum nec super tali possint testes produci, C. de temp. ap. l. per hanc, quia nouus libellus & iuramentum esset necessarius, fatetur tamē, q̄ si iudex principalis causę minus condemnauit, quā debuit, illud peti pōt in causa appellationis, de testa. c. Raynuius. Hæc dicit vera, quando addere vult actor aliquid extraneum: sed si reus vult addere reconueniendū, an possit, & quando habeat locum reconuentio in causa appellationis, dicam infra titu. prox. c. 1.
- ¹⁰ ¶ Venio nunc ad tertium membrum principale, an pmitatur accumulatio actionum? glo. hic, & in d. l. edita, q̄ sic, & idem Inno. supra prox. ca. Dyn. super hac materia facit subtilem disputationem, & posuit in regula, nullus pluribus, de regi. iur. in 6. tandem conclusit accumulationē esse permittendam, ponit ibi tres regulas, in quibus accumulatio est prohibita, sed duæ ponuntur per glo. in d. l. edita, b & per Inno. supra c. prox. Prima est, b quādo prima actio sic se habet ad secundam, q̄ absolutoria lata in prima, possibile est parere exceptionē rei iudicata in secunda, tunc non admittitur accumulatio, ff. de exce. rei iud. l. si mater. §. eadem, & l. cum queritur, de iure iur. l. duobus, & melius probatur ff. de excep. l. fundi, & l. fundum. Secunda regula est, q̄ quando plures actiones sic se habent, q̄ electione vnus alia tollitur, & tunc nō admittitur accumulatio, ff. de tribu. l. quod in hæredē. §. eligere, de ele. c. vt quis duas, lib. 6. & vide per Inn. in c. audiuius, de collusionē deteg. Addit Dy. tertiā regulam, quando sunt plures actiones contrarię, non admittitur accumulatio, & intellige, quando sunt contrarię in origine, non in exercitio tantum, quia tunc electione tolleretur, vt supra dictum fuit. Ad hoc l. 1. C. de furtis, vbi est b. o. text. Bar. addit tres alias regulas impediētes. Prima est, quando duæ actiones sic se habent, q̄ vna proposita & condēnatio secuta, d & executione facta contingit liberatio ab alia, non admittitur accumulatio, de hoc dic. esse casum in l. 1. in ff. si fa. fur. se. dica. q̄ est valde notabilis, & destruit dicta Dy. in hac materia. Secunda regula est ratio maioritatis, quādo plures actiones sic se habent, q̄ vna, rōne maioritatis, non admittit secum alias actiones, non admittitur accumulatio, vt l. vlti. C. de or. iur. & l. per minorem, ff. de iur. Tertia regula est ratio ordinis, quando plures actiones sic se habent, q̄ vna ex ordine debet aliam præcedere, non admittitur accumulatio, C. de rei vendit. ordinarij, & l. incerti, C. de interd. & de inoff. test. l. qui de inofficio, & quod ibi no. Et hæc sufficiant hic pro intellectu glo. & terminorum, de materia vbi dere poteris per Dyn. in dicta regula, nullus, & Bart. in d. l. edita.
- ³¹ ¶ Quæro tamen circa hoc de questione vtili & quotidiana in hac cumulatione, an erunt duo libelli & duę conclusiones, vel erit tantum vnus libellus & vna conclusio & vna instantia? dic. secundum Bart. in d. l. edita, in 1. genere cumulationis, ver. sed iuxta, q̄ quandoque accumulatur actiones diuersę numero, & specie, vt actio depositi, & actio commodati, locati, & similes. Quandoque sunt plures actiones differētes numero, sed non specie, vt puta habeo tecum plures hæreditates cōmunes, & per consequēs habeo plures actiones: idem si plures actiones, vel plures societates, plura deposita, & similia. Primo casu accumulatio debet fieri in diuersis libellis. Secundo casu poterit fieri in eodem libello, & sic erit vna conclusio, & vnū iudicium, vt probatur in l. hæredes. §. i. ff. fami. ercis. & in l. cū duobus, alias si fratres, §. si plures, ff. p. soc. & ff. de act. emp. In non est nouum, & quod ibi not. in glo. ¶ Venio nunc ad quartum articulum principale, an quando alteratur libellus, vbi alteratio permittitur, debeat actor condemnari in expensis? glo. sentit hic q̄ sic. Dicit enim cum teneri ad interesse toties variando, arg. ff. de interro. act. l. de gte. §. vlt. Et pondera, quia hic dicit ad interesse, nulla ergo fiet condemnatio, si nullum interesse prætere de pōt reus.

Idem & apertius voluit Bart. in d. l. edita, tunc condemnationem expensarum fiendam, vbi reus damnificatus est, aliās secus. Quid enim si petii rem in libello, & posui duos confines, postea addo alios duos confines? certe ex hoc in nullo damnificatur reus, quoniam causa deliberationis p hanc adiectionem non mutatur, & idem in simil. Sed si p adiectionem causa deliberationis mutetur, quia secundū primum libellum reus debebat contendere, & sic expendit quærendo aduocatos & similia: sed si propter factam adiectionem & emendationem reus deliberat non contendere, certē reficietur ei expensæ, quia in his damnificatus est. Sed si vtroque modo tam secundum primum libellum, q̄ secundū emendationem postea factam reus idē de liberasset. l. contendere, quia forte negaret ipsum, de quo agitur principaliter, factum, non putat verum Bart. quod æquitas iudicantis diceret expensas reficiēdas, quia reus damnificatus non est, nisi propter hoc lis efficeretur longior. Tunc enim condemnatur in tātas expensas, in quātas reus damnificatus est propter litem amplius elongatam, & hoc voluit tex. in d. l. edita, in fi. Ego puto, q̄ etiam si reus pariter facta emendatione deliberat contendere, nihilominus, si tale quid est additum seu mutatum, quod in deliberando potuit facere expensas in aduocatis & similibus, tunc condemnabitur in istis, & in expensis lōgio

ris

ADDITIONES.

- ^a ¶ Protestatio. Per istud dictum ego aliās fui in opinione, q̄ in tantum bona mariti sunt hypothecata pro dote, q̄ licet maritus protestetur nulla bona sua esse hypothe. pro dote, talis protestatio non releuabit, per glo. in d. l. alimenta, & no. per Bar. in l. Nefennius, in 1. not. ff. de neg. gest. & per Bar. in l. non solum, §. morte, in 8. col. ver. circa quintum, ff. de ope no. nunc. & libet vellem habere consocium in hoc, qui teneret opin. quam teneo. Aen. de Falco.
- ^{ANT. F. R. A. N.} Circa hoc, q̄ iste dicit se cupere habere consocium in hac opinione, q̄ maritus protestans se nolle bona fore obligata pro dote, non iuuat ex tali protestatione, ea opinio etiam mihi placet, quia protestatio iuuat protestantem, & declarat eius animum in his, quæ dependent a propria voluntate protestantis, non in his, quæ sunt certo modo disposita per legem, secundum Bart. in l. Nefennius, in 1. no. de neg. gest. in l. qui in aliena, in §. ff. de acq. her. & per Bal. in l. pacta nouissima, in 1. col. in fi. C. de pact. Et ideo protestatio matris alentis filium, quando alere tenetur, q̄ illud faciat animo repetendi, non habet prodesse matri secundum glo. & Bart. in d. l. Nefennius, in 2. col. in prin. & not. Bart. in l. alimenta, C. de neg. gest. & hoc, quia ex legis dispositione illa prestat. Et eodem modo patet, q̄ tenetur filium alere, vt in l. si quis a liberis, de liber. agno. Ita in proposito maritus ex legis dispositione tenetur se obligare pro dote, quam accipit ab vxore restituenda, imo si nulla esset facta promissio de reddenda dote, maritus intelligitur esse obligatus ad illam reddendam in casu soluti matris, & vxor habet tacitam hypothecam, & obligationem in bonis mariti inducta a lege, vt in l. vnica, in §. vt plenius, C. de rei vxor. actio. Ideo protestatio mariti, q̄ non intendit bona esse obligata pro dote, non habet eum iuuare, sicut obligatio alimentorum. Et ideo non duplicet istius apostol. opinio, super quo etiam cogitandum relinquo.
- ^b ^{S. E. B. S. A. P.} ¶ Prima est. Vide Abb. conf. 50. incip. circa primum. in 1. volu. Bart. in q̄ incip. iudex per imperitiam.
- ^c ^{S. E. B. S. A. P.} ¶ Accumulatio. Adde videndum Ro. conf. 376. Adde vnum casum, in quo cumulatio est prohibita, uidelicet: quando mādatur procedi simpliciter, ita Bal. in l. nec quicquam. §. de plano, ff. de off. procon. quod dictum est nouum in materia, secundum Are. in l. 1. §. si quis simpliciter, in 1. col. in fi. ff. de verb. ob. Et istum casum tene menti, quia cōmuniter ignoratur, & non ponitur in materia ista, multa in tractatu cumulationum, maxime circa tertiā regulam Dyn. vide quę scripsi ad Bart. in d. l. edita, vbi posui multa quę non tanguntur per scribentes. Aen. de Falco.
- ^{ANT. F. R. A. N.} Circa istam materiam accumulationum actionum, adde q̄ quotiescunq̄ fit, debet dari noua dilatio, & de nouo prestari iuramentum calumnię, de quo vide in practica Papien. in forma libel. in actio. rea. in ver. saluo iure addendi. Et adde, q̄ cumulatio actionis personalis & hypothecarię admittitur contra debitorem, non autem contra diuersas personas, s. debitoris & tertij possessoris, vt per Bald. in l. est in arbitrio, C. de act. & obl. Et an fieri debeat per actorem instante reo, etiam si actor non velit, vide per Bart. in l. quod tempore, in fi. C. de testa. mili. & per Bal. in l. scire debemus, ff. de verb. obli. & per Alexan. ple. in l. non est nouum, ff. de act. empt. & de materia accumulationis actionum ple. trac. in l. edita, hic alii. & quid fit ipsa accumulatio, vide etiam Bal. in l. 1. in vlt. col. C. de fideico. Et adde, q̄ accumulatio plurium delictorum eodem tpe commissorum pōt fieri in eodem libello, quando sunt commissi in eodem loco, vt per Bald. in addi. Spe. in ti. de accu. in §. 1. & in l. si quis homicidij, C. de accu. & in l. p̄tor, in §. si mihi, de iniur. & vide omnino per Alex. in l. si idem cum eodem, in prin. ff. de iuris. om. iud. & in l. hos accusare, ff. de accu.
- ^d ^{S. E. B. S. A. P.} ¶ Condemnatione secuta. vide Roman. in conf. 225. incip. ad primum. Alex. in l. 1. col. pen. ff. de leg. 1. & in conf. 79. incip. Viso puncto, col. 3. in 2. volu.
- ^e ^{S. E. B. S. A. P.} ¶ In expensis. Vide quę not. Dec. circa exceptionem reficiendarum expensarum in c. cum causam, colum. 3. de app. & quę no. tal. in l. sancimus, in 3. q. C. de iud. Feli. in c. significauerunt, col. 4. de test. vbi dicit q̄ refici debent expensę, et quod emendatio fiat parte opponente, vide etiam Bart. in l. rura, C. de omni agro defer. lib. 1. vbi vult, q̄ debeant refici expensę, etiam q̄ emendatio fiat ex causa iusti erroris.